

Voorzitter!

De PvdA voorzitter is geen dankbaar werkje. Je wordt vergeten of gehaat. Michiel van Hulten, *anyone?* Ruud Koole deed prima werk, maar een standbeeld moet-ie in de politicologie verdienen. Nee, dan André van der Louw. Die danste zeshonderd jaar mal rond. Daar krijgen de mensen op het internetforum van het weekblad Elsevier het nú nog benauwd van. Of Marjanne Sint. 'Was je fietsen in Toscane?', nog altijd een geslaagd grapje. Felix Rottenberg zette veel in gang, maar sociaal-democraten trekken bij zijn naam een gezicht alsof ze moeite met hun stoelgang hebben. Misschien hebben ze dat ook wel.

Lilianne Ploumen was op weg naar de eerste categorie. Mogelijk had ze daar geen zin in. En was het daarom dat ze Job Cohen een *wake up call* gaf zoals Nigel de Jong een Spanjaard van de bal houdt. Of ze gelijk krijgt, of het electorale tijt keert — beide hangen van veel factoren af en zijn niet noodzakelijk met elkaar verbonden.

Ploumen heeft met een aantal resoluties het debat binnen de PvdA gevoerd, over arbeid, integratie, de publieke sector en internationale politiek. Het debat over arbeid en integratie heet afgerond. De nota over integratie werd gezien als een late wending van de PvdA in het integratiedebat, met 'eindelijk' ook een 'stevig' standpunt. Dat kwam laat en droeg zo ongewild bij aan de verwording van het debat over multiculturalisme, waar de harde woorden mijlenver bij de concrete stappen vandaag liggen. De tot misselijk makend toe getreiterde Cohen is met zijn asielwetgeving de enige naoorlogse Nederlander die de gekleurde medemens een serieuze hak gezet heeft. Het is van een pijnlijke ironie die misschien Arnon Grunberg eens in een roman zou moeten vatten, maar die in het politieke debat natuurlijk niks oplevert.

De discussie over internationale politiek loopt nog. Inzake de publieke sector is al wel een concept-nota afgescheiden. Wat daarvan nu lijkt te bekliven is het debat over de hoogte van salarissen in de publieke sector. Dat veelverdieners geplaagd worden is mooi, maar in de context van de behoefte aan goede zorg voor ouderen of een rijk netwerk aan openbaar vervoer onderstreept dit onwillekeurig dat imago management de overhand over politieke analyse en instructie lijkt te hebben genomen.

Suggesties voor een volgende voorzitter. Twee of drie of vier standpunten produceren die niet zozeer bestaand onbehagen codificeren, maar die onbeschaamd en ongeremd eigen terrein claimen. In plaats van loeren bij de liberalen (de derde weg) of pikken van de populistten zelf weer eens wat vertellen.

Over overheersing of onderdrukking bijvoorbeeld, van mannen en vrouwen en kinderen in Nederland en daarbuiten, door bureaucraten en mediamagnaten of voor mijn part door kledingadviseurs — allerlei zelfverzekerde types die ons in mallen drukken van schooltijden en werktijden en televisietijden en uitkeringstijden en smaken en voorkeuren. Want er valt nog wel wat te emanciperen op de arbeidsmarkt of in het onderwijs. Alleen dan dus niet doordrammen over allerlei burgers die niet deugen of een paar stakkers van graaiers die te dom zijn om zich te verstoppen, maar kalmpjes alle instituties in en rond Nederland afkammen, op zoek naar de structuren waarin pedante baasjes gedijen als algen in een lauw aquarium. En dan maar krabben.

MENNO HURENKAMP
Hoofdredacteur van *s&d*